

Laodicea — Mokōiha haḡua haḡua haḡua

Pe Káso Protestánte

Jeff Pippenger

2023-08-27

Tekotevēiterei, ñantende haḡua pe marandu ojepe'áva Apocalipsis lívrope, jahechakuaa haḡua pe Reforma Protestánte rap aff aff? Wait.

“Péro Satan noñri opytu'u haḡuáicha. Ko'áḡa oñeha'ã va'ekue upe ha'e oñeha'áva'ekue opaite ambue ñemyatyrõrã guasúpepe—ombotavy ha ohundívo tavayguakuérape omoĩ haḡua hi'ári kuéra peteĩ japu ojoguáva añeteguápe, añetehápe ojejapova'eráva rendaguépe. Oĩ haguéicha Cristo japu peteĩha sa'ỹpe pe tupao cristiana ryepýpe, upéicha avei opu'ã maranduhára japu kuéra peteĩteĩha siglo potýpe.” The Great Controversy, 186.

Millerita rembiasakue 1840 guive 1844 peve, protestantismo ao, (ha'éva mokōi akã peteĩva yvy mymbakuéra rehegua Estados Unidos rehegua), adventismo millerita oiko protestante akãramo. Upe jave avei, umi iglesia ymave oje'e va'ekue ijehe protestanteha, oiko protestantismo apóstata, térã, umi Millerita ombohér haguéicha chupekuéra, “Roma rajykuéra”. Umi protestante-kuéra omboykévo peteĩha ánhel marandu ary 1843-pe, ho'a hikuái ha umi Millerita oku'eguas protestantismo ao reheve. Pe rembiasakue millerita ha'e va'ekue hu'āngue Tupã rembiapo rehegua oguerúvo Iglésia “desierto-pe” oĩva pe Ñe'ẽ Tupã rehegua kuaapy kompleto peve.

Pe juicio investigativo ñepyrũ ogueru Tupã léi prueba ha, ko'ýte, pytu'u ára. Ojeikuaauka haḡua mbohapyha ánhel ñe'ẽmondo tekotevẽ vaekue peteĩ iglesia omopu'áva Tupã léi, ojejaty vaekue papa reko ha jepokuaa guýpe pytũmbýpe guare. Cristo ogueru vaekue umi protestántepe tembiasakue 1840 guive 1844 peve ha ohechauka Elías prueba, upe oñembojoja hague William Miller rehe, ha umi protestánte omboyke rire Miller ñe'ẽmondo, ojevy jey Roma-pe. Peteĩha ánhel ñe'ẽmondo prueba, Miller rupive oñeme'ẽ haguéicha, oñembojoja vaekue Elías rehe Carmelo vyty ári.

Ha Elías oupa opa tetãygua aty pa, ha he'i: Mboy araka'e peve pende py'a mokōi haḡua mokōi apytépe? Ñandejára ha'e ramo Tupã, tapehóke hapykuéri; ha Baal ramo, upéicharõ tapehóke hapykuéri. Ha tetãyguakuéra nombhovái chupe peteĩ ñe'ẽnte jepe. 1 Reyes 18:21.

Áño 1840-pe, oñembohováirõ guare hikuái Elías marandu ndive, ojehechaukáva Miller ha pe ánhel peteĩha rupive, umi protestánte oiporavo Baal-pe!

Pe Reforma Protestánte ha'e va'ekue peteĩ ojeipe'áva umi añetegua Biblia rehegua, oñepyrũva'ekue pe “mbyja ko'ẽmeguápe”, oñeprometéva oñeme'ẽtaha pe tembiasakue ojejapo haḡua pe tupã Tiatira reheve. Pe ataque directo Biblia rehe oñepyrũ kuri heta sa'ary mboyve ha ojehechauka porãiterei The Great Controversy-pe, tenonderãite umi Valdense kuéra rembiasakue rupive. Áño 1930-pe, Benjamin Wilkerson omoherakuã aranduka hérava Our Authorized Bible Vindicated. Pe aranduka ohechauka haḡua pe ñorairõ umi texto marangatúva ypykue rehe, ipahápe ojeporúva'ekue oñembohasa haḡua pe Biblia King James, ha avei umi opáichagua texto japu

satánikogua, ojeherakuãva'ekue ha ko'ága peve ñemotenondéva Católicokuéra, Protestantismo apóstata ha Adventistakuéra Laodiceagua rupive. Pe ñorairõ ñe'ẽpyrũ kuri mombyry umi Valdense kuéra rembiasakue mboyve, ha'ekuéra katu hína pe techaukaha ha ta'anga umi ome'ẽva'ekue hekove haña otestifika haña pe ñĩimportanteha umi manuscrito hendapeguápe, ipahápe ñembohasáva'ekue pe Biblia King James 1611-pe.

Pe Biblia King James ojeoporavo haña ary 1611-pe ohasa peteĩ proceso de traduksión hekoitépe ñemoĩmbyre. Pe proceso ojejapo haña ha ñemoherakuã haña la Biblia ñemboguata kuri poapy'apýpe, siete tembiapo rupive. Upéva avei ogueraha kuri siete ary haña ñembotýva, ha siete ary bíblico ha'e mokõi su cincuenta ha veinte ára. Upéva, añetehápe, ha'e pe peteĩchagua papapy ára profético rehegua Jesús omboajehague pe ñemoĩmby peteĩ heta tapichápe ndive, ñekumpli haña Daniel nueve-pe. Pe semana marangatu mbytépe Cristo ojejúkama kurusúre, ha añetehápe Cristo kurusúre ojejúkava ha'e pe Biblia mbyte. Umi siete paso ojegueraha haña tenonderã Ñandejára Ñe'ẽ potĩ ha'e ko'áva.

- Peteĩha: Ñepyrũã Ñe'ẽasa Tapicha Kuéra Rupive: 50 rupi ñe'ẽasahára ñemboja'o va'ekue poteĩ aty-pe, peteĩteĩva oguerékova responsabilidad Biblia pehẽngue ñambuéva rehe. Ko'ã tapicha omba'apo va'ekue ñe'ẽasa haña umi ñe'ẽ ypykuéragai (hebreo, arameo ha griego) inglés-pe.
- Mokõiha: Komité ñehesa'ỹijo: Peteĩteĩ komité omohu'ã rire ñemoñe'ẽasa peteĩ pehẽngue rehegua, upe tembiapo ojehecha jey komité miembro-kuéra voi rupive. Kóva ome'ẽ va'ekue pa'ũ ñondive hañaicha ome'ẽ hikuái hemiandu ha omyatyrõ haña jeyavykuéra.
- Mbohapyha: Komité Guasu Ñehesa'ỹijo: Upéi, umi ñembohasakue komité peteĩteĩgua ñeme'ẽ peteĩ aty guasuve arandupýpe, hérava Komité Guasu. Ko komité oĩkuri ipype umi representante peteĩteĩ umi poteĩ komité ñembohasa-gua rehegua. Ha'ekuéra ohecha jey ha ohesa'ỹijo pe tembiapo tuichakue, ombojoja ha ombojoavy'ỹ haña umi ñembohasakue opaichagua umi komitégui.
- Irundyha: Jehecha ha Ñemyatyrõve: Pe Comité General omoambue pyahu va'ekue ñembou jey umi comité peteĩteĩvape ojehechajey haña ha ñemyatyrõve haña. Ko tembiapo ñembojere jeýva oipytyvõ ojeasegura haña pe ñemoñe'ẽasa oĩha peteĩchapa ha hekopete.
- Po peteĩha: Ñehesa'ỹijo paha ha ñemoneĩ: Umi komité peteĩteĩ omohu'ã rire hikuái ijehechajeykuéra, pe kuartia paha ñeme'ẽ Komité General-pe ojehechajey haña pahaite ha ñemoneĩ haña.
- Mbohapyha: Moneĩrã Mburuvicha guasu ha Ñemoherakuã: Upéi, ñembohasapyre ojehechakuaáva ñemoĩkuri Mburuvicha Guasu James I renondépe ikatu hañaicha omoneĩ.
- Séptimo: Oĩ rire ome'ẽva'ekue mborayhu guasu mburuvicha guasu rehegua, ñe'ẽasa ñemoherakuã 1611-pe peteĩha “King James Version (Authorized Version)” Biblia rehegua ramo.

Ñandejára ñe'ẽnguéra ningo ñe'ẽ ipotĩva: plátaicha ñemopotĩva yvyguýpe tatauápe, ojehechajeyva siete jey. Nde reñangarekóta hesekuéra, Ñandejára; nde remimbóta ko ñemoñaregui opa ára guarã. Salmos 12:6, 7.

Satanás ñorairõ Tupã ñe'ẽ rehe, ha umi tape rechaukaha rehe ojehechaukáva umi opaichagua mensahéro rupi ko tembiasakue ojepyso ohóvape, ha avei pe metodología añetetéva oiporu hañuáicha hekopete oñemboja' o haña Iñe'ẽ, pe King James Bible ary 1611-gua ha'e peteĩ tape rechaukaha ojehechakuaa hañuáicha porã Salmo doce-pe. Ndaipóri ni peteĩva umi opaichagua Biblia japuva'ekue ojejapóva manuscrito católico oñembyaíva rupi omoañetéva Salmo doce rembiapoukapy. Pe ñemopotĩ rape oguerékóva siete paso ha pe ára papapy mokõi mil quinientos veinte ohechauka porã pe King James Bible ha'eha Tupã “ñe'ẽ potĩ.” Tupã opromete oñongatútaha pe King James Bible Iñe'ẽ potĩramo opa ára ñuarã, ha upévare avei opromete omombaretetaha pe metodología “historicismo” hérava oiporuva'ekue umi reformador protestante, oimehápe William Miller.

Pe siglo catorce-pe, Juan Wycliffe, ojehechaukáva “pe mbyja ko'ẽmbýva pe Reforma rehegua” arandukápe The Great Controversy, Tupã oipuru va'ekue ombohasa haña la Biblia peteĩ ñe'ẽme ikatútavape jepe peteĩ kuimba'e común oikũmby. Ha'e hína pe mensajero omarkáva pe hito ohechaukáva pe oñepyrũhague pe Reforma Protestante.

“Pe tuicha mba'e guasu Wycliffe omoñepyrũva, opytátava omoĩ haña sãso pe akãrapu'ã ha pe apytu'ũme, ha oipe'a haña tetãnguéra ñapytĩmby puku rire Roma kárro triunfál rehe, oguereko iñepyrũha Ñandejára Ñe'ẽme. Upépe oĩkuri pe yvu pe tysy porãite rehegua, y rekove reheguáicha, osyryva ára pukukue rupi siglo catorce guive. Wycliffe omoneĩ vaekue Ñandejára Ñe'ẽ Marangatu jerovia añetépe, oñeme'ẽva'ekue chupe revelación inspirada ramo Ñandejára rembipota rehegua, peteĩ rembiapoukapy ha teko rehegua regla suficiente ramo. Oñembo'e vaekue ohecha haña pe Iglesia de Roma pe autoridad divina ha ndaikatúiva ojavy ramo, ha omoneĩ haña ñemomba'e guasu ñeporanduve'ỹ reheve umi mbo'epy ha jepokuaa oñemopyendáva mil ary pukukue rehe; ha'e katu ojei opa ko'ãvagai ohendu haña Ñandejára Ñe'ẽ Marangatu. Kóva hína pe autoridad ha'e omokyre'ỹ vaekue tavayguakuérape oñemoĩ haña hese. Tupaópe ñe'ẽ haña pápapa rupive rangue, ha'e he'i vaekue pe autoridad añetetéva añoiteha Ñandejára ñe'ẽ oñe'ẽva Iñe'ẽ rupive. Ha ombo'e vaekue ndaha'ei añoiteha la Biblia peteĩ revelación perfecta Ñandejára rembipota rehegua, síno avei pe Espíritu Santo añoiteha iñemyesakãhára, ha mayma kuimba'e oikuaava'erãha, ijehegui, hembiporã, oikundaha rupi iñemoarandu umi imbo'epy rehe. Péicha ombohasa yvypóra kuéra apytu'ũ pápagui ha pe Iglesia de Roma-gui Ñandejára Ñe'ẽ gotyo.”

“Wycliffe ha'e vaekue peteĩva umi Tuichavéva apytépe umi Reformadór kuéra. Iñarandu py guasu rehe, iñemoakã porã rehe, mbarete orekóvape oñongatu haña pe añetegua, ha py'a guasu rehe oñedefende haña upéva, mbovyymi umi ou vaekue hapykue ikatu ojogua chupe. Tekove potĩ, kyre'ỹ'ỹme'ẽ haña tekoporãme ha rembiapópe, joja ikangy'ỹva, ha mborayhu ha jerovia Cristo-icha hembipotápe, omombe'u porã vaekue pe peteĩha umi Reformadór kuéra apytépe. Ha péva, jepe upe arapýpe oĩ haguére pytũ arandu rehegua ha teko añáva oporombojovakeva'ekue upe ára ha'e osẽ haguegui.”

“Wycliffe reko ohechauka haña mba'échapa Ñandejára Ñe'ẽ Marangatu ikatu ombo'e ha omoambue. La Biblia voi ojapo chupe mba'échapa ha'e oiko haña. Pe ñeha'ã oñeha'ãva haña oñentende umi tuicha añetegua ojekuaaukáva rupive ome'ẽ pyahu ha mbarete opaite katupyryme. Ombohetave pe akã, ombopy'arã porãve pe ñeikũmby, ha omongakuaa pe

jehchakuaa porã. La Biblia ñehesa'ỹijo ombokatupyryta ha ombojegarúta opaite pensamiento, sentimiento ha jehupytyrã ambue estudio ndaikatúiháicha. Ome'ẽ py'a guasu ha tekopyrã hatã, paciencia, py'aguasu ha mbarete; omopotĩ teko ha omomarangatu pe ánga. Peteĩ estudio kyre'ỹ ha kyhyje marangatúpe ojeapóva Ñandejára Ñe'ẽre, ombojávo pe temimbo'e akã directamente pe Arandu Pave'ỹva ndive, ome'ẽta ko yvy ape ári kuimba'e kuéra iñarandu mbaretevéva ha omba'apove hañuáva, ha avei ijojaha'ỹvéva yprincipio porãme, opa mba'e ouva'ekue pe ñembokatupyry iporãévagui oñeme'ẽva arandu yvypóra rehegua rupive. 'Nde ñe'ẽ oike vove', he'i pe salmista, 'ome'ẽ tesape; ome'ẽ arandu.' Salmo 119:130." The Great Controversy, 93, 94.

Pe testimonio oñeme'ẽva Juan Wycliffe rehegua rire *The Great Controversy*-pe, Hermana White ome'ẽ peteĩ lista reformador-kuéra jerovia hañuare (waymarks) rehegua, ipahápe oñuahẽva reformador Juan Knox peve. Ha'e ohechauka peteĩ porandu tuicha mba'eva María, Escocia Rréina, ojapova'ekue Juan Knox-pe.

"Juan Knox ojehe'a va'ekue pe tupaogua ñembo'e ypykue ha ipyahúva'ỹva ñemimbygui, okaru hañua Tupã Ñe'ẽ añeteguáre, ha Wishart mbo'epykue omombarete hekopyta hañuáicha oheja hañua Roma joajuha, ha ojoaju hañua umi reformador ojepysóvare ndive...."

"Ojejuhúvo Escocia rréina rovae, heta umi protestánte ruvicha kyre'ỹ ojehesa'ỹijómava'ekue hendápe, Juan Knox oguerovia mbarete ha ndojevy'ái hañua añetegua rehe. Ndaikatúi ojegana chupe mborayhu'ẽ reheve; ndokyhyjeí avei ñe'ẽmondýigui. Pe rréina omoĩ hese herejía. He'i ha'e ombo'e hague tavayguakuérape oguerovia hañua peteĩ religión Estado oiporavóva'ỹ, ha upéicha ohasa hañua Tupã mandamiénto omandáva umi súhdito kuérape iñe'ẽrendu hañua iprinsipekuérape. Knox ombohováí hatã porã:—'Pe religión añete ndojapói ppy ni noñemombaretei umi prinsipekuéragui, síno Tupã opa'ỹvagai año; upévare umi súhdito kuéra ndaha'úi ojejokóva omohenda hañua irreligión iprinsipekuéra rembipota he'iháicha. Heta jey niko umi prinsipekuéra, opa ambue apytépe, ha'e umi ndoikuaavéiva Tupã religión añetéva. Oiméríre opa Abraham ñemoñare oiko hague Faraón religiónpe, ha'eva'ekue hikuái isúhdito are pukukue, ajerure ndéve, che rréina, mba'e religión piko oiméneva'ekue ko yvy ape ári? Ha oiméríre opa umi apóstol ára pegua oiko hague umi emperador romano religiónpe, ajerure ndéve, che rréina, mba'e religión piko oiméne ko'ága ko yvy ape ári? ... Upéicha rupi, che rréina, ikatu rehechakuaa umi súhdito kuéra ndojekókoiha iprinsipekuéra religión rehe, jepe oñemandáramo chupekuéra ome'ẽ hañua chupekuéra jerovia ha mboete.'"

María he'i: "Peẽ peikuaauka hañua pe Escritura peteĩ hendáicha, ha ha'ekuéra [mbo'ehára Romaguáicha] oikuaauka ambue hendáicha; mávapa agueroviáta, ha mávapa oikóta hués ramo?"

"Pejeroviáta Tupãme, ha'e oñe'ẽ poráva hesakã hañuáicha Iñe'ẽme,' he'i mbyky hañua pe reformadór; 'ha pe Ñe'ẽ penembo'eva peve añoite, ani pejerovia ni peteĩre ni ambuévare. Tupã Ñe'ẽ hesakã ijehegui, ha oĩramo peteĩ hendápe mba'e iñypytũmíva, pe Espíritu Santo, araka'eve ndojováiva ijehe, omyesakã porãve upe mba'e ambue hendápekuéra, upéicha rupi ndaikatúi opyta marandu'ỹ, síno umi oĩva añoite iñakãhatã hañua iñarandupa'ỹme.' Ko'áva hína umi añetegua omombe'úva'ekue pe reformadór kyhyje'ỹva, hekove oñemoĩ hañuáicha ñehundi hañuápe, mburuvicha guasu rovae. Upe py'aguasu ndojekýiva reheve avei akóinte

opyta haña hembiaporãme, oñembo'e ha oñorairõvo Ñandejára ñorairõme, peve Escocia osẽ haña popery poguýgui." The Great Controversy, 250, 251.

Pe interacción oĩva pe reformador ha pe rréina apytépe omomba'e guasu pe mbohapyha hilo oĩva pe tembiasakue reformación rehegua, ohechaukáva Satanás ñeha'ã ombojojaha haña añetegua'ỹme pe Biblia, umi reformador-kuérape ha pe tape porã oñehesa'ỹijohápe pe ñemoarandu bíblico. Juan rembiapo'ỹrã pe Rréinape ha'e va'ekue pe metodología hekopeteha "historicismo", oñemopyendáva peteĩ línea tembiasakue profética rehe ojehesakáva Espíritu Santo rupive ambue línea tembiasakue profética reheve.

Pe tesape ojepe'akuri pytũmbýpe. Wycliffe ha umi reformador ypykue, peve pe tembiasakue Millerita pegua, oiporavokuri peteĩ tape oñehesa'ỹijo haña Ñandejára Ñe'ẽ hérava "historicismo". Hetaiterei jey noñemomba'úi porã pe tembiasakue pe método bíblico oñehesa'ỹijo haña la Biblia, ha upéicharõ jepe, tekotevẽiterei ojekuaa haña añetehápe oñehechakuaa haña umi mbojojaha profético rehegua Miller omoneĩva'ekue ha upéi Future for America avei.

Mokõi añoite tupaope oĩ Sister White omombe'úva Tupã retã hérava ramo. Umíva hína Israel yma guaréva ha pe Tupao Adventista del Séptimo Día.

"Umi mba'érepa ñande rera oñemoĩha Ñandejára retãygua ramo, upéva oñemombe'u va'erã jey jey. Deuteronomio 4:1–13" Manuscript Releases, volúmen 8, 426.

"Apóstolkuéra iglesiakuéra", pe iglésia oĩva desiértope pe pytũmbýpe papal aja, araka'eve nohenóiri Ñandejára tavayguakuéra héraramo; pe ñe'ẽ (he'iséva oñembohéra haña) ohechauka peteĩ iglésia oñeme'ẽva'ekue ichupe pe tembiapo oñangareko haña Ñandejára léire, ha Adventismo ndive avei ha'eva'erākuri Ñandejára añetegua profética ñongatuhára.

"Tupã ohenói iphengue iglesia ko árape, mba'éichapa ohenoiva'ekue yma Israel yma guarépe, oĩ hañaicha tesape ramo yvy ári. Pe kysepuku mbarete añetegua rupive, umi marandu peteĩha, mokõiha ha mbohapyha ángel rehegua rupi, omboja'o chupekuéra umi iglésiagui ha arapýgui, ogueru haña chupekuéra peteĩ añaite marangatu Hendápe. Ha'e ojapo chupekuéra I léi ñongatuhára ramo ha omoĩ ipópekuéra umi tuicha añetegua profesía rehegua ko tiempope guarã. Ojoguaháicha umi ñe'ẽ marangatu oñeme'ẽva'ekue Israel yma guarépe, ko'áva ha'e peteĩ jerovia marangatu oñembohasáva'erã ko yvy ape ári. Umi mbohapy ángel Apocalipsis 14-pe oñete haña umi tavayguakuéra omoneĩva Tupã marandu tesape ha osẽva Hemimbiporu ramo omyasãi haña pe ñe'ẽmondo ñemongyhyjejáva ko yvy pukukue ha ipekue javeve." Testimonies, volúmen 5, 455.

William Miller ohechauka pe maranduha ojeoporavopyréva ombotipa haña Ñandejára añetegua profética, ha umi añetegua ogueraha rire peteĩ tetãme pe okẽ ojepe'áva Santísimo-pe 1844-pe, upémarõ Ñandejára oipe'a haña pe Ñandejára léi. Wycliffe ha'e peteĩ techaukaha ojeipe'ávo haña la Biblia ha oñemoheñoivo pe Reforma Protestante ñepyrũmby, ha avei ha'e peteĩ techaukaha Ñandejára rembiapo rehe omopyenda haña "umi tuicha añetegua profecía rehegua". Juan Wycliffe ha'e va'ekue pe mbyja ko'ẽmegua ojehechakuaáva pe tembiasakue pe papado poguýpe oikóva mil mokõi ciento sesenta ary aja. Hembiape oñepyrũ pe siglo catorce-pe, upéi pe siglo diecisiete-pe ambue techaukaha upe línea profética rehegua ha'e va'ekue pe King James

Bible jejapo ary 1611-pe. Upe línea rehe ñaguahẽ ipahápe pe techaukaha Miller mbojojaha profecía ñehesa'ýijo rehegua. Miller ha'e peteĩ techaukaha upe línea añetegua rehe, ha upéicha avei iregla-kuéra. Iregla-kuéra ome'ẽ testimonio peteĩ techaukaha rehe Adventismo paha gotyo, ojehechaukáva pe Prophetic Keys ñemoherakuã rupive.

Ndajaikuaáiramo Miller rembiporurãnguéra ha'e hague peteĩ techaukaha peteĩ línea tembiasakue proféticope, ohechaukáva pe tembiapo oñeñongatu haña umi texto ypykue ha hekopeteva'ekue la Biblia rehegua, ha avei pe tembiapo ojepe'a haña pe añetegua entendimiento la Biblia rehegua, upéva oikotevẽva umi reformador-kuérape oñemboguata haña oikuaa ha oiporu haña pe tape marangatu ñehesa'ýijo rehegua hérava “historicismo,” ndaikatúi jarekóvo marandu tekotevẽva jahechakuaa haña umi añetegua profética ojoajúva pe tembiapo rehe ojehechauka ha oñeñongatu haña pe tesape pe mbohapyha ánhel rehegua Adventismo paha gotyo. Upéva, tuicha mba'e ñañohe'ã haña peteĩ michĩminte jehecha haña upe línea tembiasakue rehe.

Pe ñe'ẽ “Protestante” rehegua añoite hekopete añetehápe ha'e protestár Roma rehe. Peteĩ tupao ndojekovéiramo protestár Roma rehe, ndaha'úi véima protestante ha upérõ oiko Roma rajy ramo, oikohaguéicha umi protestante omboykéva'ekue pe ánhel peteĩha marandu. Pe ñehesakã tenondegua oikova'ekue “lema” ramo umi protestante osẽva'ekue tupao católico-gui hína va'ekue “la Biblia ha la Biblia añoite.” Upéicharõ jepe, tembiasakue ohechauka añetehápe tekotevẽ hague la Biblia oñemboja'o porã.

Eñahe'ã ejējuha hañaicha Ñandejára renondépe neporã hañaicha, tembiapohára ndoikotevẽiva oñemotĩ haña, omboja'o porãva añetegua ñe'ẽ. Ha eñemboyke ñe'ẽ ky'áva ha rei guive; umíva niko ogueraháta hetave haña tekoaña'ỹme. 2 Timoteo 2:15, 16.

Pe método de estudio bíblico rehe oiséramo haña umi Protestante ikatú hañaicha omboja'o porã pe ñe'ẽ añetegua ha'e “historicismo”. Upéva ha'e va'ekue peteĩ mba'e ojehechaukáva porã ha ipohýiva Satanás ojapo haña hese iñembyai, ha upéicha ojapo.

“Ñaikotevẽ jaikuaa haña ñandejehegui mba'épa omoheñói pe kristianismo, mba'épa pe añetegua, mba'épa pe jerovia ñande roguero'hory va'ekue, mba'éichapa hína umi norma bíblica—umi norma oñeme'ẽva ñandéve pe autorida yvateve guive.” The 1888 Materials, 403.

Pe método bíblico umi Reformador-kuéra oiporúva guive pe ára peve ha oikohápe William Miller, oñemombe'u porãháicha oñepyrũ hague siglo quince-pe peteĩ aranduhára jesuíta hérava Francisco Ribera (1537–1591) rupive, ha'e ojehechakuaáva omyasãihaguére pe interpretación futurista. Ha'e ohai peteĩ comentario Apocalipsis rehe, upépe omoíva peteĩ interpretación futurista umi profesía rehegua, omomombyry haña umíva pe contexto histórico-gui. Ribera omoheñói ko metodología haña oñemoĩ haña pe añetegua rehe, pe metodología historicismo rehegua akóinte oguenohẽva. Pe añetegua ha'e va'ekue kóva: Roma pope ha'eha pe anticristo oñeprofetisáva Biblia-pe.

Siglo XVII ha XVIII-pe, ikatu ojehechauka haña kuatia rupive Protestantismo oikuaa hague Ribera rembiapokue japuha peteĩ metodología satánica ha ndovaléiha. Umi protestante upe tembiasakuepe ohai va'ekue aranduka ha folleto ombojovake haña pe “ñe'ẽ reiete ha ky'a'ýva” pe aranduha jesuíta rehegua. Péro ary 1909-pe osẽ pe kavaju Troya, pe Scofield Reference Bible,

ha umi referencia oñemoinge va'ekue la Biblia py rehegua nota-pe oñemopyenda kuri Ribera rembo'ekuere ha ambue jesuíta hérava Manuel Lacunza (1731–1801) rembo'ekuere. Lacunza oha kuri peteĩ téra gua'u guýpe, Juan Josafat Ben-Ezra, ha omyasãi peteĩ aranduka hérava The Coming of the Messiah in Glory and Majesty. Ribera ojapo haguéicha mboyve chupe, upe aranduka peteĩ ataque directo va'ekue peñemohu'äre umi profesía oĩva pe aranduka Apocalipsis-pe.

Satanás oikuaa va'ekue pe marandu oikotevêva omohenoĩ haña pype apañuãi ha ñembotavyha, ha'eva'erãha pe marandu pahaite ñemomarandu rehegua oúva Apocalipsis kuatiágui. Oñemoinge rupi umi ñe'ẽ marangatu'ỹ ha reiete umi mokõi pa'i jesuista rehegua umi ñe'ẽjoaju ryepýpe pe Scofield Reference Bible-pe, Satanás omboguata haña umi protestante apóstata-pe oguerovia haña umi jesuista rembiapokue metodokuéra, ha upéicha ojapysaka'ỹ haña chupekuéra pe añeteguäre. Satanás ohupyty upéva omoinge rupi heta modelo profético católico omboguejyva'ekue pe ikatukuaa haña ojehechakuaa porã máva hina pe anticristo marandu'ypy marangatupe he'iháicha. Ndaipóri va'ekue mba'e hasy haña Satanás-pe ko ñembotavy, umi protestante niko ymaite guive ojevyma va'ekue pe tupão romano rendápe omboyke rupi Miller marandu ary 1843-pe.

Oĩ heta aranduka ha kuaña'ẽ oñemoherakuáva arýpe ohasávo, omombe'úva mba'éichapa Satanás ojapo ñorairõ Biblia rehe, oñepyrũva'ekue umi mbovymi siglo peteĩha rire Cristo ojejuka kurusúre. Upéva oñuahẽ peteĩ puntape oñemoinge hague manuskrito japu haña oñemoheñoĩ haña Biblia japu. Satanás avei ojapo ñorairõ umi reformador rehe oñembohupytyva'ekue oipytyvõ haña Ñandejára ñe'ẽ aja oikove jave hikuái ha avei umi Reformador omanómaramo jepe.

Pehecháke mba'éichapa umi historiador ha teólogo Adventista del Séptimo Día ko'ẽrõgua ombohapy William Miller rehegua. Ha'ete ku ojejo'o va'ekue iñakangukuéra ha oñemombo va'ekue ysyry Mississippi-pe.

“William Miller omomará hina kuri Satanás rréino, ha pe enemigo guasu oheka ndaha'ei añoñte omboyke haña pe marandu rembiapo rapykue, síno avei ohundise haña pe maranduhára voi. Túva Miller ojapóvo peteĩ aplicación práctica pe Ñandejára Ñe'ẽgui umi ohendúva korasõ rehe, umi oje'eva cristiano-kuéra pochy hendy hese, péichaite umi hudío-kuéra pochy haguéicha Cristo ha hemimbo'e apóstol-kuéra rehe. Tupao-pegua kuéra omokyre'ỹ umi tavaygua vaivévape, ha heta jey umi iñenemigo-kuéra oñemoĩ ñemihápe ojuka hañaicha chupe osẽvo pe aty renda-gui. Péro umi ánhel marangatu oĩ kuri pe aty apytépe, ha peteĩva umívagui, kuimba'e joguáicha, ojapyhy ko Ñandejára rembiguái jyväre, ha ogueraha chupe tekorosãme pe aty pochyetévagui. Hembiapo noñemohu'ãi gueteri kuri, ha Satanás ha hembipota rapykuegua kuéra oñembotavy iporã hañaicha ojaposéva.” Spirit of Prophecy, volume 4, 219.

Pehecha mba'éichapa umi mokõi categoría Adventismo-gua peteĩchaguaite (teólogo ha historiador-kuéra) omboguejy ha oñeha'ã ojaho'i haña umi regla Miller-pegua validez, umi he'íva Hermana White ñandéve ojeporutaha opa umi añetehápe omombe'úva umi mbohapy ánhel marandu.

“Umi oñemoñe’ëva marandu mbohapyha ánhel rehegua ñemyasãirãme oikuaase haña Escritura-kuéra upe tembiaporã rupive Túva Miller omoñepyrũ haguéicha. Pe aranduka michĩ hérava Views of the Prophecies and Prophetic Chronology-pe, Túva Miller ome’ë ko’ã mbojojaha’ỹva, arandu rehegua ha iñimportanteva tembiapoukapy Biblia ñemoarandu ha iñinterpretaciónrã:—

“[Mbojoja peteĩ guive po peve oñecita va’ekue.]”

“Pe oĩva yvate niko ko’ã tembiapoukapy peteĩ vore; ha ñande jaikuaaporãvo la Biblia, maymáva jajapóta porã ñahendúramo umi principio oñemoĩva’ekue.” Review and Herald, 25 de noviembre de 1884.

Ojehechájeýre’ýre umi mbohapy hilo oguerékóva tembiasakue profético rehegua, ojoajúva Tupã Ñe’ë ñemongakuaa ha ñemopyenda rehe, ndaikatúi ojehecha mba’éichapa tuicha mba’e peteĩ testimonio guasu oñemoĩ hagua yvate William Miller-pe maranduhára ramo, oñetypificáva Elías rehe imarandu oguerahaukávo pe mensaje, ha Moisés rehe pe ñe’ëme’ëme Miller oñemopu’átaha umi hekojojáva jeikove jevy-pe, ha Eliseo rehe ikyre’ýme oheja hañaicha ifínka ha oservi haña pe mensaje Elías rehegua. Hermana White ohechauka umi mbohapy héroe bíblico peteĩteĩva otipificaha William Miller-pe, ha ko’ãga umi teólogo ha historiador adventista moderno ombohape chupe ku oikórõguáicha peteĩ “mitã’i mboriahu ñemitýhára”nteva’ekue siglo dieciocho-gui.

William Tyndale ha’e va’ekue peteĩ umi heta reformadór oñemopu’áva ko línea tembiasakue proféticape. Ikatúrõ ha’e ko’áicha, i“declaración de misión” umi embahadór papal ombohováiva renondépe ha’e va’ekue: “Ajapóta pe mitã okondusíva pe arado oikuaa haña umi Escritura peẽ peikuaávagui hetave.” William Miller ha’e va’ekue pe mitã okakuaa va’ekue ñume, omondóva pe arado ha omboajeva’ekue Tyndale profesía.

Ko ñepyrũmby oñembohasa hetaiteve haña iñesakã haña, ojeheja hañaicha peteĩ hendápe opa tembiasakue ikatúva oñemoĩ pytyvõrã upe rohechauka va’ekuépe ko’ãga peve. Ko’ãga ñahesa’ýijóta peteĩha Alpha ha Omega rehegua, ikatu hañaicha jajeroivia jey haña Miller rehe peteĩ techaukaha ha peteĩ maranduhára ramo.

Pe lívro Daniel rehegua ha’e ñepyrũ peteĩ lívro mokõive lívro oguerékóva. Upe lívro paha ha’e Revelación lívro. Jepe mokõivéva ha’e lívro iñambuéva peteĩteĩ, oñondivepa ohechauka hikuái peteĩnte lívro.

Años yma, areko peteĩ ñe’ëjey haña opavave renondépe peteĩ teólogo Adventista del Séptimo Día ojekuaáva ndive, omba’apóva Instituto de Investigación Bíblica-pe, Conferencia General Iglesia Adventista del Séptimo Día rehegua. Pe teólogo oñeha’ã kuri omohenda haña che entendimiento Daniel capítulo once pegua seis versículo pahapegua rehe, ha avei che entendimiento “diario” rehegua Daniel lívrope. Ore ñe’ëjey, oikóva peteĩ tiempo pukukue aja, péva oguerékógui ha’e ohaíva peteĩ artículo che ambohováiva, upéi ha’e ombohováí jey, ha upéi katu, añetehápe, che ajapo jey che remiandu, ha upéicha meme. Upe ñe’ëjýpe ha’e chemomarandu kuri pe comité-pe omba’apohápe Conferencia General-pe, ha’cha pe oñeconsideráva experto Daniel lívrore, ha peteĩ ikompañero omba’apóva hendive oñeconsideraha pe experto oĩva Apocalipsis lívrore. Ore ñe’ëjeykuérape ha’e ndoipotái kuri ombohováí puntos oĩva Apocalipsis lívrope, síno omondo

haḡua umívape ikolega rendápe. Ha'e oipota kuri oñemantene pe discusión Daniel lívrope año haḡuáicha.

Hermana White he'i hesakã porã Daniel ha Apocalipsis ha'eha peteĩ kuatione'ẽ añónte. Upe nivel-pe umíva orrepresenta la Biblia, ha'eva peteĩ kuatione'ẽ añónte ojejapóva mokõi kuatione'ẽgui, pe tuja ha pe pyahu. Hermana White omombe'u avei pe iglesia judíare, pe omoneíva añoite pe kuatione'ẽ tuja ha'e haḡua pe kuatione'ẽ peteĩete, ha omombe'u avei umi omboykévare pe kuatione'ẽ tuja, pórke ontende téra oĩnte dispuesto ontende haḡua pe kuatione'ẽ pyahu. Itestimonio inspirado he'i kóicha: remoneĩramo añoite pe pyahu, upéicharõ remboyke pe tuja, ha péicha avei viceversa. Pe teólogo oje'évo ha'e hague experto Daniel rehe, ha ndaha'ei Apocalipsis rehe, oime ojevyjey hína pe concepto judío oguerovia haḡuante pe Antiguo Testamento; ha jaikuaa moõ peve ogueraha va'ekue umi judío-pe upe jehecha iñapytíva. Oñemoĩvo peteĩ lado téra ambue lado ko asunto-pe; oñemoneĩ pe tuja ha ndaha'ei pe pyahu, téra oñemoneĩ pe pyahu, ha ndaha'ei pe tuja, ha'e hína oñemboyke haḡua pe testimonio tuichakue jave.

“Pe Salvador oporandu hemimbo'épe oikuaápa ko'ã mba'e. Ha'ekuéra ombohová: ‘Hẽe, Ñandejára.’ Upéi he'i chupekuéra: ‘Upévore opa kuationehára oñembo'éva Yvágagui Rréino rehegua ojojogua peteĩ kuimba'épe hógayguápe, oguenohẽva hembiayhúgui mba'e pyahu ha itujáva.’ Ko ñe'ẽjoajúpe, Jesús omoĩkuri hemimbo'épe renondépe umi oñemomba'apóva ome'ẽ haḡua yvórape pe tesape ha'ekuéra orresivíva chugui rembiaporã. Pe Testamento Tuja añoite niko ha'eva'ekue upe jave opa Escritura oĩva; hákatu ndojehaíriva'erãnte yma guarépe ḡuarã, ha'eva'ekue opa ára ha opa tavayguápe ḡuarã. Jesús oipota va'ekue idoktrína mbo'ehárape ohekakuaa kyre'ỹme pe Testamento Tuja-pe upe tesape omopyendáva ha'eha Mesías marandu'ypyme'ẽme oñemombe'u va'ekue, ha ohechaukáva imisión rekove yvórape. Pe Testamento Tuja ha pe Pyahu ndaikatúi oñemboja'o, mokõivéva niko Cristo ñembo'ekuéra. Umi judío doktrína, omoneíva pe Testamento Tuja añoite, ndaha'ei salvaciónrã, oheja haḡuere pe Salvadorpe, hekove ha hembiapo ministerio rupive omohu'áva'ekue léi ha marandu'ypyme'ẽnguéra. Ha umi omboykéva pe Testamento Tuja doktrína avei ndaha'ei salvaciónrã, oheja haḡuere upe ha'eva testimonio directo Cristo rehegua. Umi escéptico oñepyrũ omomichĩvo pe Testamento Tuja, ha peteĩ tembiapo'inte oikotevẽ odeny haḡua pe Testamento Pyahu validez, ha péicha mokõivéva oñemboyke.”

“Umi hudío ndoguerekói mbarete tuicháva pe mundo cristiano ári ohechauka haḡua chupekuéra umi mandamiénto iñimportanteha, oikéhápe pype pe léi joajúva sábado rehegua, pórke oguenohẽvo umi yma guaréva añetegua mba'e porã, omboykéma umi pyahuva Jesús mbo'epy teepe. Ambue hendáicha, pe razón imbaretevéva umi cristiano ndaikatúigui oguereko influénsia umi hudío ári haḡua oguerovia Cristo mbo'epyha ha'eha arandu divína ñe'ẽ, ha'e pórke, oguenohẽvo iñe'ẽ mba'e porãnguéra, ohecha vai ha ojererovia'ỹ umi Tetamento Tuja mba'e hepykue rehe, umíva niko pe Ta'ýra Tupã mbo'epy ypykue, Moisés rupive. Ha'ekuéra omboyke pe léi oñemomarandúva Sinaí guive, ha pe sábado pe cuarto mandamiénto pegua, oñemopyendáva Edén yvotytyime. Péro pe maranduhára evanhélio rehegua, osegúva Cristo mbo'epy, oguerekóta peteĩ kuaapy ipypukúva mokõivéva rehe, pe Tetamento Tuja ha pe Pyahu, ikatu haḡuáicha oikuave'ẽ umi hentepe hesakã porãháicha, peteĩmba ojeheja'ỹ haḡuáicha — peteĩva ojekytéva ambuévare ha omyesakáva pe ambuévape. Péicha, Jesús

ombo'e haguéicha hemimbo'épekuéra, ha'ekuéra oguenohêta hogaguigua mba'e porãgui 'mba'e pyahu ha yma guaréva.'" Spirit of Prophecy, volume 2, 255.

Pe konsého mboyvegua oreko ambue jeiporu Laodicea pegua Adventista-kuérape ñuarã. Ojejapo haña peteĩ ñe'êjehe'a he'íva ojeroviaha Ñandejára Ñe'ê rehe ha'e haña iteĩmba, mokõivéva, Antiguo ha Nuevo Testamento, ha upéicharõ jepe oñemboyke haña Espiritu de Profecía, upéva hína pe yvykua peteĩchagua oñemoneĩ hañaicha peteĩ testimonio añoite. Mokõi testígo oñekotevẽ oñemoañete haña añetegua; upéva ndaikatúi oñemoañete añetegua peteĩ testígo rehe añoite, ha oĩramo oimeraẽva ojapo haña upéicha, omboyke hikuái mokõivéva testígo, ha omoĩ hikuái ijerovia upe oñehenóivare "mbyte añetegua-kuéra."

Ko'ãga ambojevýta peteĩ porandu oĩva peteĩva umi artíkulo ñepyrũgua osẽva hína guive jasypokõi, 2023 guive. Pe porandu ha'e: "Mba'e tesape pyahu piko osẽ Adventismogui ary 1863 guive?" Pe mbohováĩ ningo hasy'jeterei: "Mavave."

"Daniel ha Apocalipsis arandukuéra peteĩte hína. Peteĩva ha'e peteĩ profesía, ambuéva katu peteĩ revelación; peteĩva ha'e peteĩ aranduka oñembotýva, ambuéva katu peteĩ aranduka ojepe'áva. Juan ohendu umi misterio umi aratiri he'íva, péro oñemandávo chupe ani haña ohai umíva." Seventh-day Adventist Bible Commentary, volumen 7, 971.

Upéva, pe Alfa ha Omega ohechauka Danielha ha'eha pe peteĩha ha Revelación pe paha. Daniel orrepresenta pe ñepyrũ ha Revelación orrepresenta pe paha Adventismo rehegua.

"Apocalipsis ha'e peteĩ kuaña'ẽ oñemboty haña, ha katu avei ha'e peteĩ kuaña'ẽ ojepe'áva. Ipype ojehai umi mba'e hechapyrãva oikótava ko yvy rembiasakue ára pahápe. Ko kuaña'ẽ mbo'epykuéra hesakã porã, ndaha'ei mba'e kañymby ha ndaikatúiva ojeikuaa. Ipype ojegueraha jey pe profecía rape peteĩha Daniel-peguaicha. Oĩ profecía Ñandejára omombe'u jeyva'ekue, upéicha ohechauka haña tekotevẽha oñeme'ẽ chupekuéra tuicha importancia. Ñandejára nomombe'úi jey umi mba'e ndaha'eva tuicha mba'e." Manuscript Releases, volúmen 9, 8.

Adventismo ñepyrũme, umi téxtope voi ha'eva Adventismo pe tenda guasu mbytegua, umi téxto ojepe'áva'ekue ary 1798-pe; Jesús oñemoherakuã ijehegui "Palmoni" ramo, Pe Oñeporanduha Maravilloso. Adventismo paha gotyo, Jesús oñemoherakuã ijehegui "Alfa ha Omega" ramo, pe ñe'ekuaaha maravillosóva—Tupã Ñe'ẽ. Upéva, Adventismo ñepyrũ ha pe peteĩha ánhel marandu "ojejokóva'ekue ára rehe". Adventismo paha gotyo, pe mbohapyha ánhel marandu ojejokóta Iñe'ẽ rehe.

Adventismo ñepyrũ ha ipaha oiko pe mburuvicha guasu poteĩha profecía bíblicape oñemombe'úva rembiasakue aja; upéva oiko avei Tetã peteĩ reko Amérikgua ñepyrũ ha ipahápe. Tetã peteĩ reko Amérikgua rembiasakue proféticova ha'e pe mokõi ratĩ: Republicanismo ha Protestantismo rembiasakue. Upe rembiasakue pahápe, umi mokõi ratĩ oñemoambue va'erã ovecha ra'ygui dragónpe. Republicanismo oñemoambue va'erã democracia-pe, ha Protestantismo oñemoambue va'erã Protestantismo apóstata-pe. Pe yvyraty ára de prueba rehegua Tetã peteĩ reko Amérikguápe oñepyrũvo oguahẽ ipahápe, ko'ãga oikoháicha, umi mokõi ratĩ Republicanismo apóstata ha Protestantismo apóstata rehegua omoheñói va'erã ta'anga mymbápe ñuarã; péicha ombojoaju joja

tupao ha Estado peteĩ ratĩme, ha upéva oñe'ẽ dragónicha. Hákatu Tupã ndopytamo'ãi testígo'ỹre; Tetã peteĩ reko Amérikgua rembiapo paha oguahẽ haña, Ha'e omopu'ãta Protestantismo ratĩ añeteguáva, oñemoĩ haña protestávo mokõi ve rehe: pe ta'anga mymba rehegua Tetã peteĩ reko Amérikguápe, ha upéi pe ta'anga mymba rehegua ombohováiva opa yvy ape ári. Pe ñemopu'ã Protestantismo ratĩ rehegua Tetã peteĩ reko Amérikgua pahápe ojejapóta upe estructura histórica peteĩchaitépe, ha'éichaite umi Protestantismo ratĩ oñemopu'ãkuri Tetã peteĩ reko Amérikgua ñepyrũme. Peteĩ tetã yma guaréma'va pe pacto rehegua ojehejáta ykére, ha ambue tavayguakuéra oikóta pe tetã pyahu pacto rehegua. Ndaipóri mba'e pyahu kuarahy guýpe.

Japururahaicha jahechakuaa haña Alpha ha Omega, jaiporúrõ umi profecía aravo rehegua oñentendéva ha oñemombe'úva historia Millerita-pe, jajuhu ha'ekuéra peteĩchanteha. Mayma profecía aravo rehegua oñepyrũ peteĩ historia guive, upépe upe profecía oñemomandu jave; ha upe historia tapiate ohechauka peteĩ techaukarã ramo pe historia, upe profecía oñekumpli jave.

Mokõipa tembiasá ñe'ẽmundo veintitrés ciento ary rehegua oñepyrũkuri mbohapyha decretope año 457 Cristo mboyve ha opa mbohapyha ánhel marandupe 22 jasypa 1844-pe. Oguahẽ mboyve, ha katu mbohapyha decreto oguahẽ mboyve, ojejapókuri tembiapo oñemopu'ã haña pe tupaó ha Jerusalén. Upéicha avei, pe tembiasakue ogueraháva mbohapyha ánhel oguahẽ peve, oñemopyendákuri pe tupaó Millerita añeteguá ñepyrũrã.

Áño 1798-pe oñembotýkuri pe marandu aranduka mokõi su cincuenta ha mokõi arýpeguarã, oñepyrũva'ekue 723 Cristo mboyve guive pe ñemosarambípe umi diez tribu yvategua rehe. Upe marandu aranduka omombe'u mokõi ára ñembyaty mil doscientos sesenta ary pukukue, ohechaukáva pe jejopy ha ñemongu'e yvýre pe témplo tee ha Jerusalén tee rehe Roma pagana tee rupive; ha upéi oúva ambue mil doscientos sesenta ary, Roma papal ojopy ha omongu'e haña pe táva espiritual ha pe témplo espiritual. Pe marandu aranduka oñepyrũ pe mburuvicha guasu yvategua ñehundípe ha umi tavayguakuéra upe mburuvichagua ñemosarambípe. Mbyte rupi pe marandu aranduka, 538-pe, ohechauka opa hague Ñandejára tavayguakuéra jejopy Roma pagana rupive, pe irundyha mburuvicha guasu marandu aranduka Bíblico-pe, ha ogueru Ñandejára iglésia ñemosarambi pe desiértope, pe Yma Pytũmbýpe. Upe marandu aranduka ára paha 1798-pe ohechauka opa hague pe poha mburuvicha guasu marandu aranduka Bíblico-pe. Pe ñemosarambi umi diez tribu yvategua rehe, ha avei pe iglésia cristiana okañýva'ekue pe desiértope, ta'anga ramo ohechauka pe ñembyaty umi oñemoĩmbapyrévape haña pe protestantismo ratĩ. Umi señal profética heta jey ojehechauka mba'e ojoavyva rupive, ha peteĩ ñemosarambi ikatu ta'anga ramo ohechauka peteĩ ñembyaty, Elías ohechaukaháicha Juan el Bautista-pe. Upe confrontación profética peteĩchape, Elías ndoemanói, ha Juan el Bautista katu omano.

Áño 677 a.C.-pe Judá ñemoñare yvy gotyo guáva, (ojejuhu avei kuatione'ẽ marangatúpe pe yvy porãite ramo), oñemosarambi mokõi mil quinientos veinte ary pukukue, opa haña 22 jasypa 1844-pe. Upe profesia ohechauka Ñandejára tavayguakuéra jejapyrã vai, umi Daniel omombe'úva “ehérsito” ramo Daniel 8:13, 14-pe.

Upéi ahendu peteĩ marangatu oñe'ẽha, ha ambue marangatu he'i pe marangatu oñe'ẽvape:
Mboy araka'e pe pecha umi mba'e ojehecháva pe sacrificio ára ha ára rehegua, ha pe angaipa

ñehundi rehegua, ome'ẽ hañuáicha mokõivéva pe tupaópe ha pe aty guasúpe ojejapyrara haña py guýpe? Ha ha'e he'i chéve: Mokõi mil ha mbohapy sua ára peve; upérõ oñemopotĩta pe tupaó. Daniel 8:13, 14.

Pe profesía mokõipa sa'y ha mbohapy sua ary rehegua, opa vaekue peteĩ jave pe profesía mokõi mil po ciento veinte ary rehegua ndive, oñepyrũ vaekue 677 a.C.-pe, ohechauka hína pe ñemonguarahy guýpe jejopy pe santuario rehegua, he'iháicha Daniel 8:13, 14-pe. Pe profesía Judá ñemosarambipa rehegua 677 a.C.-pe oñemotenonde vaekue mbohapy jejopy Nebucodonosor-gui, ha upe profesía opa vaekue pe marandu mbohapyha oñuahẽvo 22 jasypa 1844-pe.

Mokõi profesía mokõipa po tekorundy ary mokõipa (2520) ary opa hañuáva peteĩva 1798-pe ha ambuéva 1844-pe ohechauka umi irundypa seis ary oñemopu'ãhague Millerita tupão pyenda. Moisés opyta irundypa seis ára ohupyty haña umi mbo'epy oñemopu'ã haña pe tupão; Herodes rembiporumoambue pe tupão rehe Cristo ára-pe ogueraha irundypa seis ary, ha upéva opa Cristo ñemongarai arýpe. Pe ñemongarai guive Ha'e oho pe desiértope irundypa ára, ha ojevývo, omopotĩ pe tupão peteĩha jey, ha umi judío oikóramo haña ñe'ẽreity poranduse máva pokatu rupípa ojapo upéicha.

Ha umi judíokuéra ñembyasýha Páskua hi'aguĩma, ha Jesús ojupi Jerusalénpe. Ha otopa pe témplope umi ovendéva vaka, ovecha ha pykasu, ha umi ombyekovia haña viru oguapýva upépe. Ha ojapo rire peteĩ tejuruguái sã michĩnguégui, omosẽ opavavépe témplogui, umi ovecha ha vaka avei; ha omosarambi umi ombyekovia haña viru rembiapo, ha ombojere umi mesa. Ha he'i umi ovendéva pykasúpe: Pegueraha ko'ã mba'e ko'águi; ani pejapo Che Ru róga peteĩ óga ñemuharã. Ha hemimbo'ekuéra imandu'a ojehaiha: Nde róga rehe che kyre'y che mokõ. Upérõ umi judíokuéra ombohováí ha he'i chupe: Mba'e techaukaha piko rehechauka oréve, rejapógui ko'ã mba'e? Jesús ombohováí ha he'i chupekuéra: Pembyai ko témplo, ha mbohapy ára ryepýpe amopu'ã jeýta. Upémarõ umi judíokuéra he'i: Irundy pa poteĩ ary ohasa oñemopu'ã haña ko témplo, ha nde piko remopu'ã jeýta mbohapy ára ryepýpe? Ha'e katu oñe'ẽva'ekue hete témplore. Upéva, opu'ã jeývo omanóva apytégui, hemimbo'ekuéra imandu'a he'i hague kóva chupekuéra; ha oguerovia hikuái pe Escritura, ha pe ñe'ẽ Jesús he'iva'ekue. Juan 2:13–22.

Pe témplo milleríta oñemopu'ã cuarenta y seis año aja 1798 guive, opa rire peteĩha profesía mokõi mil quinientos veinte año rehegua, ha opa cuarenta y seis año rire, mokõihápe ojekumpli vove profesía mokõi mil quinientos veinte año rehegua ary 1844-pe. Umi cuarenta y seis año oñepyrũ va'ekue peteĩha ánhel oguahẽ rupi ha opa mbohapyhápe ánhel oguahẽvo, Cristo he'i haguére Itémplo oñemopu'ãtaha mbohapy ára peve. Nde nereipotáramo rehecha ko'ã mba'e añetchápe, upéva oiko mokõi apañuãi tenondegua rupi, umi apañuãi ikatúva oĩ peteĩ korasõ ndopotaséiva ha ndojeconvertriva ári. Peteĩha apañuãi ha'e nde nereipotái reñemoaguĩ Ñe'ẽ profética rehegua gotyo pe jehecha haña tembiasakue ojerejeyha. Nde ndaha'ei peteĩ historicista. Ambue apañuãi ha'e ndikatúi hañuáicha rembohováí ñe'ẽ simbólica oñeñongatúva Tupã Ñe'ẽme, Tupã Ñe'ẽ rupive. Opa ko'ã profesía ñepyrũrã ohechauka ipaha, ha araka'eve ndohesakái tembiasakue ojerejývante.

La Biblia he'i ñande ha'eha peteĩ témplo Espíritu Santo rehegua, ha pe témplo tetegua ojejapo cuarenta y seis cromosómu. Umi científico ohesa'yijóva umi cuarenta y seis cromosóma

oikuaauka ñandéve umi veintitrés cromosóma kuimba'egua ha umi veintitrés cromosóma kuñanguégua oñembojeréva peteĩ proteína jerére oguerékóva kurusu ra'anga.

Daniel 12-pe oĩ mbohapy profesia de tiempo ojoajúva; peteĩha ohechauka pe “ñemondoro marangatu retã pu'aka”, ha upéva orrepresenta umi “siete tiempos” Levítico 26-pe. Pe ñemondoro marangatu retã pu'aka, ha'eva'ekue oñekumplíva hesekuéra, mokõi mil quinientos veinte ary, upéicharõ jepe Daniel 12-pe oñeñe'ẽnte upe período mbyte paha rehe. Upépe ojehechauka Daniel-pe ndoikuaaiha mba'épa he'iseva'ekue upe ñe'ẽmosẽ.

Ha ahendu pe kuimba'e ao líno rehegua, oĩva ysyrype hi'ári, ojupi jave ijyva akatúa ha ijyva asu yvágape, ha ojurávo pe Oikovévare opa ára guarã rehe, ko'ã mba'e oikótaha peteĩ ára, ára nguéra ha mbyte; ha ha'e omohu'ã vove omyasãi haña ipoder pe tavayguakuéra marangatu rehegua, opa ko'ã mba'e oñemohu'ãta. Ha ahendu, hákatu ndaikuaái mba'épa he'ise; upérõ ha'e: Che Ruvicha, mba'épa pe ipaha ko'ã mba'e rehegua? Daniel 12:7, 8.

Daniel mokõiha orechauka pe marandu ojepe'áva ára pahápe, ha upéva va'ekue 1798-pe. Pe jehasa'ípe Daniel ohechauka William Miller-pe, pe techaukaha tenondegua umi arandupégua upe tembiasakuepe. Miller raẽvete oñemboguata va'ekue pe profesia dos mil quinientos veinte años rehegua Levítico veintiséis-pe, ha versículos siete ha ocho-pe ha'e ohechauka umi arandu oikotevẽva ombojoaju haña pe añetegua omoneĩva pe ñemosarambi dos mil quinientos veinte años rehegua añetehápe ojehechakuaa haña Tupã ñemosarambi ramo Ipuévlo rehe.

Ha nda pehenduséi chéve opa ko mba'ére, upéicharõ che pembyasyvéta siete jeyveve pene angaipa rehe. Ha che amopẽta pene mbarete jejapo; ha ajapóta pende yvága pe kuationa haña ñe'ẽramo guáicha, ha pende yvy brõnseicha. Levítico 26:18, 19.

Yma Israel yma guaregua “jejy” ha'e va'ekue oñeme'ẽrõ guare chupekuéra permiso oipe'a haña Tupãgui pe mburuvicha guasu ramo, ha oiporavo haña peteĩ mburuvicha guasu yvypóra. Ijejy, pe ogueraháva ho'a mboyve (Proverbios 16:18), ha'e va'ekue ñe'ẽrendu'ỹse ha oiko hañaicha opa umi mburuvichakuéra ta'anga reko rehegua ojeréva ijerére. Ojeipe'a raẽvo pe reino yvate gotyogua ha upéi pe reino yvývo gotyogua, upéva ha'e va'ekue pe pu'aka (mburuvicha guasu) sarambi 723 a.C. ha 677 a.C.-pe peteĩteĩ hañaicha.

Míller ohechauka umi arandúva oikũmby va'ekue pe mba'ekuaarã hetave haña oñemyesakáva'ekue Daniel mokõiha ryrúpe, capítulo docepe, umi versíkulo mboyveguápe; ha umi versíkulo siete ha ocho-pe ojehechauka chupe ndaikũmbyiha pe joaju oguerékóva mil doscientos sesenta año umi mokõi mil quinientos veinte año ndive, tupãygua tavayguakuéra ñemosarambi rehegua. Daniel ohechauka Tupã tavayguakuérape Adventismo pahápe, ha avei Míllerpe Adventismo ñepyrũme. Adventismo pahápe, upe apañuãi peteĩchagua oĩ jey; Adventismo ohejáramo guare Míller entendimiento “siete tiempos” rehegua, oñembopy'aguapy hañaante ikatu hañaicha ojehechakuaa mil doscientos sesenta año añoiteha pe Época de Tinieblas. Umi arandúva pahápe oguereko va'ekue peteĩ apañuãi ojoguáva pe oñesolusionava'erã Daniel ha Míller ohechauháicha. Mba'érepa oñeipuru Levítico veintiséis ñe'ẽkuaa haña ojehechauka haña mbohapy ha mbyte tiempos, ha ndaha'ei siete tiempos?

Miller araka'e ndoikói ombojoaju haḡuáicha hekopete ko apañuái, ha katu ary 1856-pe oñepresenta pe pahague “tesakã pyahu profético” peteĩ aty seis artículo-pe, araka'eve noñemohu'ái, ohechaukáva umi siete tiempo ohechauhaka mbohapy ary ha mbyte Roma pagana opyrũmbáva Tupã Israel literal ári, ha upéi mbohapy ary ha mbyte Roma papal opyrũmbáva Israel espiritual ári. Siete ary rire, pe Adventismo ombotove haḡua hesakã haḡuáicha opaite pe tesakã umi siete tiempo rehegua, ombosako'ívo pe apañuái umi arandupeḡuarã ára paha jave ary 1989-pe, upe jave, Daniel capítulo once, versículo cuarenta-pe oñemombe'uháicha, umi tetã orepresentáva pe Unión Soviética yma guare oñemopotĩmba pe papado ha Estados Unidos rupive.

Pe tesape oñeme'ẽ vaekue Miller-pe oñemboyke 1863-pe, ha pe tesape paha ko mba'ére oñeme'ẽ Hiram Edson rupive umi seis artículo-pe. Umi artículo ojehejareívo, ha siete ary (tiempo) rire, Israel moderno pokatu oñembo'yke ikatu haḡuáicha oha'ã umi tupã'anga rehegua iglesia-kuérape, mbovymi ary mboyve ojehechakuaa porã vaekue Babilonia rajykuérarõ. Leviticus mokõipa poteĩmegua siete tiempos, doctrina profética ramo, oiko haḡua ita ñepysangaha, ha Israel yma guare ñemomba'eguas, ojehechauka vaekue ijeheguiete oipotágui Saúl toisãmbyhy hese kuéra mburuvicha guasu ramo, ojerejey. Jesús ohechauka pe paha oñembojoajúvo pe ñepyrũ rehe.

Daniel kuation avei ohechauka peteĩ profesía mil mokõi sa noventa ary rehegua, ha avei ambue mil mbohapy sa treinta y cinco ary rehegua, mokõivéva oñepyrũvo oñemboykévo “mba'e ára ha ára gua” ary 508-pe. Oñemboykeha “mba'e ára ha ára gua” ohechauka oñeipe'a hague Roma pagana rembiapo ojokóva pu'aka papal ñemopu'ã haḡua ary 538-pe. Oĩ kuri peteĩ ára paha transición rehegua, treinta ary pukukue, mboyve pu'aka papal oñemoĩ haḡua yvy guive guapyhápe ary 538-pe; upéi umi mil mokõi sa sesenta ary hembýva opa ary 1798-pe. Umi treinta ary transición peteĩ mburuvichagua guive ambuévape ohechauka umi ary pahápe oñeme'ẽva gobierno papalpe, ogueraháva pe sexto mburuvichagua profesía bíblica rehegua oñemoĩ haḡua yvy guive guapyhápe ary 1798-pe. Pe profesía mil mokõi sa noventa ary rehegua ñepyrũ ohechauka peteĩ transición peteĩ mburuvichagua profesía bíblica rehegua guive pe ambue mburuvichagua profesía bíblica rehegua peve, ha péicha avei pe profesía opaha.

Pe profesía mil trescientos treinta y cinco arýpe guare, oñepyrũva'ekue “pe ára ha ára guare” oñemboykévo 508-pe, opa 1843-pe.

Ha guive pe ára oñemboykévo pe mymbajuka ára ha ára rehegua, ha oñemoĩvo pe mba'e ñanemongyhyjéva omoĩva ñembyai, oĩta mil mokõi sientos noventa ára. Ojehovasáva upe oha'arõva, ha oguahẽva pe mil tres sientos treinta y cinco ára peve. Daniel 12:11, 12.

Pe profesía mil trescientos treinta y cinco ary oñemohu'ã 1843-pe, ha Daniel he'i umi “oha'arõ va'ekuépe” pe profesía oñekumpli jave oñevendesia. Hermana White he'i kóicha.

“Ojehovasa umi tesa ohecháva umi mba'e ojehecháva'ekue ary 1843 ha 1844-pe.

“Oñeme'ẽ ome'ẽmava'ekue. Ha ndaipóri va'erã demora oñembojey haḡua pe oñeme'ẽva'ekue, umi ára paha rechauhaka oñekumpli rupi; pe tembiapo paha ojejapo va'erã. Peteĩ tembiapo tuicha ojejapóta mbykymi tiémpope. Ko'ẽrõitéma Tupã omoĩtava peteĩ ñe'ẽmondo, ha upéva okakuaáta sapukái hatãme. Upéi Daniel opu'ata ilótrape, ome'ẽ haḡua hepykue.” Manuscript Releases, volume 21, 437.

Upévore, pe ñeporandu araka'e rehegua mil trescientos treinta y cinco ary rehegua ñepyrũ ohechauka peteĩ jerova paganisimo jerovia guive papalismo jerovia peve, upéicha avei ohechaukávo peteĩ jerova Protestantismo guive Protestantismo Millerita peve.

Umi Adventista omboykéva umi añetegua pykyue Adventismo rehegua, omboykéva opaite marandu ára rehegua umi Millerita oikuave'ẽ va'ekue, jepe umi mokõi sua ha mbohapy sa'ary "twenty-three hundred years" Daniel 8:14-pegua. Ikatu porã hikuái onega ko mba'e añeteguaha, ha katu ikatu ojehechauka hekópe porãha ko añetegua, upéicharõ jepe, che punto ko'ãga ñambue; upévore ahejáta ko tema ko'ãgarõ, jajaposeháicha ko artículo ñemohu'ã.

Pe "yvy hechapyrã" Judá rehegua oñemosarambi hague ary 677 a.C. peve ohechauka pe "aty guasu" oñemboguejyha guýpe Daniel 8:13, 14-pe, ha ohechauka pe yvy hechapyrã ko'ãgagua oñemopyenda haña, Estados Unidos. Umi mokõi sua ary ha mbohapy sua ary sa'i térã dos mil trescientos ary umi peteĩchagua versículo-gui oñepyrũ 457 a.C.-pe, ha ohechauka pe "tupã marangatu" oñemboguejyha guýpe.

Upéi ahendu peteĩ marangatu oñe'ẽha, ha ambue marangatu he'i upe marangatu oñe'ẽvape: Mboy araka'e peve piko pe visión oñe'ẽva pe sacrificio ára ha ára rehe, ha pe ñembohasa asy omoñehundi hañuáicha rehe, oñeme'ẽ hañuáicha mokõivéva, pe santuario ha pe ehérsito, oñepyrũ haña oñemboi haña hi'ári? Ha he'i chéve: Mokõi mil ha mbohapycientos ára peve; uperõ pe santuario oñemopotĩta. Daniel 8:13, 14.

677 a.C. ha 457 a.C. ha'e ára ojoajúva Tupã tavayguakuéra ha Tupã tupaóndi. Tupã omoñjey mokõivéva, pe aty ha pe tupaópe, oñondive peteĩ jave 22 jasypa ary 1844-pe. Umi mokõi ciento mokõipa ary oĩva 677 a.C. ha 457 a.C. apytépe ohechauka peteĩ periodo Tupã omoñhápe peteĩ techaukaha ohechaukáva tesape ñembohetave. 22 jasypa ary 1844-pe oguahẽ mbohapyha ánhel rembiape tesape, pe tupaópegua tesape oñepyrũ omimbi, ha peteĩ aty oĩ upépe omombe'u haña pe tesape.

Pe línea profética omombe'úva mbohapy hendáicha pe ñorairõ guasu Satanás ha Cristo oikhehaguépe, osẽkuri pe Biblia King James 1611-pegua. Mokõi sua mokõipa ary rireite, ary 1831-pe, William Miller omoheraũkuri hembiaiyvu peteĩha jey:

"Por nueve años, William Miller estuvo convencido de que debía dar su mensaje a las iglesias; pero esperó, con la esperanza de que alguna autoridad reconocida proclamara la buena nueva de un Salvador que pronto vendría. Al esperar así, no hizo sino demostrar la verdad del mensaje; tenían nombre de que vivían, pero estaban muriendo rápidamente. En 1831, Miller pronunció su primer discurso sobre las profecías." Steven Haskell, *The Seer of Patmos*, 77.

Tupã oñangareko haña umi peteĩha kuatiañe'ẽ marangatu ha hekopete ojeiporúva ojejapo haña la Biblia. Upéi Ha'e omoheñói I-Biblia ary 1611-pe. Upéi omopu'ã peteĩ mensahéro oiporútava umi tembiapoukapy ojejuhúva, oñeguenohẽva ha oñemopyendáva la Biblia ryepýpe, ojejapo haña pe ángel peteĩha marandu. Ary 1831-pe, Miller marandu oñemohenda porã, upéicha avei pe marandu Cristo rembiasakuepe oñemohenda porã haguéicha Juan el Bautista rupive, ha pe marandu oñemohenda porã haguéicha opaite movimiento reformatario-pe. Miller marandu, pe ángel peteĩha marandu omombe'úva huicio ñepyrũ, oñemopyenda porãite mba'e'ete hañuáicha pe

ára profético pukukue mokõi sientos veinte ary rehegua jeporu rupi. Upéva va'ekue pe marandu ñemomandu'a haña pe sexto reino oñepyrũ jave, Biblia profecía ryepýpe—Estados Unidos.

Áño 1996-pe oñepyrũ Future for America rembiapo, ha pe mbohapyha ánhel rembiasakue ojeipe'áva'ekue 1989-pe, pe marandu ohechaukáva papado ñemano vai ojehecha'ỹrõ guare jehepyme'ẽ ha pya'e hañaicha ou haña pe léi domingo rehegua, oñemoherakuã peteĩ revista héravape, The Time of the End. Pe marandu adventismo paha gotyo rehegua oñemohenda porākuri, péicha avei pe marandu ñepyrũmbymeguáva oñemohenda porã haguéicha. Ñepyrũmbyme, pe marandu ojepytaso aravo ári ha ohechauka peteĩ ñemotenondeve umi añetegua Ñandejára Ñe'ẽme oĩvape. Áño 1996-pe, mokõisientos mokõi-paha ary Estados Unidos heñoihaguére 1776-pe rire, pe marandu adventismo paha gotyo rehegua oñemohenda porã ha ohechauka peteĩ ñemotenondeve umi mbohapy ánhel marandu rehegua.

Jaguereko aja ñembyatyguasú paralelo apytépe pe kavaju ratĩ Republicano ha pe kavaju ratĩ Protestante rembiasakue, pe mbohapyha poteĩha mburuvicha guasu Bíblia maranduhaipegua rembiasakuepe, tekotevẽ jaikuaa porã máva pe ratĩ Protestante ha máva ndaha'ei.

Eñeha'akena rejekuaauka haña Ñandejárape neporã hañaicha, peteĩ tembiapohára ndaikatúiva oĩ, omboja'o porãva añetegua ñe'ẽ. Ha ani reñemoirũ ñe'ẽ vai ha rei reheve; umíva niko okakuaave haña tekovaipe. 2 Timoteo 2:15, 16.